

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2008. március 18. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

V É G Z É S T :

A különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette miatt az I.r. vádlott és társai ellen indított büntetőügyben a **Bács-Kiskun Megyei Bíróság** 2007. szeptember 27. napján kihirdetett **8.B.1217/2006/29.** számú ítéletét **h e l y b e n h a g y j a.**

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

Megállapítja, hogy a IV.r. vádlott lakcíme helyesen: **(Helység, utca, házszám).**

I N D O K O L Á S :

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletével a II.r. vádlottat az ellene különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette miatt emelt vád alól, a III.r. vádlottat és a IV.r. vádlottat az ellene bűnsegédként elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés büntette miatt emelt vád alól felmentette.

A megyei bíróság a Bács-Kiskun Megyei Bíróság bűnelnyilvántartásában Bny.63/2006. szám alatt bevételezett és kezelt 1./ - 7./ sorszám alatti bűnjelek lefoglalását megszüntette, és kiadni rendelte a sértettnek.

A bíróság a **(gazdasági társaság megnevezése)** magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

A megyei Bíróság a II.r, a III.r. és a IV.r. vádlottak részletesen körülírt vagyontárgyai vonatkozásában a nyomozás során elrendelt zár alá vételt feloldotta.

Megállapította, hogy az eljárás során felmerült 1.832.868.- forint bünygyi költséget az állam viseli.

A megyei bíróság ítélete ellen fellebbezést jelentett be az ügyész, a II., a III. és a IV.r. vádlottak terhére, bűnösségük megállapítása és büntetés kiszabása érdekében, melyet fellebbezésének írásbeli indokolásában akként változtatott meg, hogy az ítélet megalapozatlanság okából történő hatályon kívül helyezésére, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítására tett indítványt.

Fellebbezett továbbá a II.r. vádlott és védője, illetőleg a IV.r. vádlott és védője, a II.r. illetve a IV.r. vádlott bűncselekmény hiánya okából történő felmentése érdekében.

A fellebbezési nyilvános ülésen eljáró ügyész - a fellebbviteli főügyészség Bf.424/2007. számú átiratában írtakkal egyezően - a megalapozatlanság okából történő hatályon kívül helyezés, és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta.

A fellebbezési nyilvános ülésen a nem fellebbező III. r. vádlott és védője a III. r. vádlott bűncselekmény hiánya okából történő felmentését kérte.

Az ítéletábla álláspontja szerint a bejelentett fellebbezések egyik irányban sem alaposak.

Az ítéletábla a megyei bíróság ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése szerint felülbírálvá az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést nem észlelt. A Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel az első fokú ítélet tényállását azonban az iratok egybehangzó adatai, valamint a vádlottak fellebbezési nyilvános ülésen tett nyilatkozatai alapján az alábbiak szerint kiegészítette, illetve helyesbítette:

A II.r. vádlott feleségének nyugdíja 110.000.- forint, a tulajdonában álló ½-ed ingatlanhányad értéke 7.500.000.- forint.

A III.r. vádlott rokkantnyugdíjának az összege 126.000.- forint, a tulajdonában lévő ingatlanok összértéke 33.500.000.- forint.

Bf.I.5/2008/8.

A IV.r. vádlott gépkocsija 10 éves, értéke kb. 800.000.- forint. Az általa működtetett gazdasági társaság végelszámolás során megszűnt, a tulajdonában álló ingatlanok együttes értéke 1.000.000.- forint.

A III.r. vádlott 1991. július 11. napjától volt forgalmi igazgatóhelyettese a (gazdasági társaság megnevezése)-nek.

Az erre vonatkozó munkaszerződés a nyomozati iratok 11. számú mellékletében sorszám nélkül fekszik el.

Az első fokú ítéletben a gázolaj beszerzésére és forgalmazására vonatkozó jogszabályi hivatkozások részben pontatlanok.

Az elsőfokú bíróság által hivatkozott 1993. évi LVIII. tv. - helyesen - 17. § (1) bekezdés a) pontja mondja ki azt, hogy a kiskereskedő kőolajterméket üzemanyagtöltő állomáson vagy kiskereskedelmi tároló-telepen értékesíthet.

Ugyanezen törvény 17. § (7) bekezdésének a b) pontja írja elő, hogy gázolajból 800 litert meghaladó mennyiséget csak számla kibocsátásával lehet értékesíteni.

Az elsőfokú bíróság által szintén hivatkozott, az elkövetéskor hatályos 1997. évi CIII. tv. 68. § (2) bekezdés - helyesen - 1/ b) pontja a jövedéki engedélyes, míg a 2. pontja a nem jövedéki engedélyes kereskedelmi tevékenységet szabályozza, ugyanis az első fokú ítéletben ez a két számozás felcserélésre került.

A 1997. évi CIII. tv. - helyesen - 72. § (1) bekezdésének b) pontja mondja ki, hogy a jövedéki termékek szabad forgalomban végzett nem jövedéki engedélyes kereskedelme az illetékes település jegyzője által kiadott működési engedély birtokában lehetséges, ha a nem jövedéki engedélyes kereskedő üzemanyag értékesítése esetén, üzemanyagtöltő állomáson folytatja a tevékenységét.

Az első fokú ítéletnek a jogi indokolásában - az 58. oldal utolsó bekezdésében - található az a megállapítás, hogy a **(gazdasági társaság megnevezése)** magánfél az eljárás során polgári jogi igényt terjesztett elő, melynek összegszerűségét 2007. május 21. napján akként határozta meg, hogy mindhárom vádlottat egyetemlegesen 190.600.375.- forint, míg a II.r. vádlottat külön 48.828.996.- forint, valamint ennek 2007. szeptember 7. napjától járó kamatai megfizetésére kérte kötelezni.

A rendszeres bírói gyakorlat szerint a polgári jogi igény vonatkozásában rögzített tények a tényállásba tartoznak, ezért azt az ítélőtábla oda utalta.

Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, így azt az ítéletábra a fenti helyesbítésekkel és kiegészítésekkel az ítéletkezés alapjául elfogadta.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása az érdemét tekintve tehát teljes mértékben megalapozott, és csak a személyi rész, a keretjogi rendelkezést kitöltő jogszabályi hivatkozások, illetve a polgári jogi igény érvényesítésével kapcsolatosan szorult helyesbítésre, illetve kiegészítésre. Az elsőfokú bíróság a II., III. és IV.r. vádlottak büntetőjogi felelősségét eldöntő főkérdésekre vonatkozó bizonyítékokat az iratoknak megfelelően rögzítette, és az általa megállapított tényekből további tényekre is helyes következtetéseket vont le. Nincs tehát olyan irattalános megállapítás vagy olyan téves ténybeli következtetés az első fokú ítéletben, amely azt megalapozatlanná tenné. Mindezekre figyelemmel tehát a Be. 376. § (1) bekezdésében írt kiküszöbölhetetlen megalapozatlanság esete nem merült fel, ezért az első fokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását célzó ügyészi indítvány nem foghatott helyt.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást széles körben folytatta le, és az általa beszerzett bizonyítékokat az ítéletében részletesen értékelte. Külön kitért a vagyongazdálkodási minőséget megalapozó tények számbavételére, a vagyoni hátrány mértékére és vizsgálta azt is, hogy a vádlottak magatartása, valamint a bekövetkezett vagyoni hátrány között fennáll-e az okozati összefüggés. Ennek során iratszerűen állapította meg azt, hogy a II.r. vádlott volt az, aki megszegte a vagyongazdálkodási kötelezettségét, és helytállóan adta indokát annak is, hogy miért nem tartotta kétséget kizáróan bizonyíthatónak azt, hogy ez a magatartás szándékos lett volna.

Az ítéletábra álláspontja szerint is jól észlelhető volt, hogy a **(gazdasági társaság megnevezése)** vezetőjeként a II.r. vádlott, illetőleg őt segítve a III. és a IV.r. vádlottak, a vagyongazdálkodásra vonatkozó szabályokat igyekeztek betartani, és az ebből fakadó kötelezettségeiknek is eleget kívántak tenni. Ennek körében a (gazdasági társaság megnevezése) szabályzatait folyamatosan, az esetenként jelentkező problémák megoldása érdekében megváltoztatták, továbbá a II.r. vádlott a vezérigazgatói utasításait is ezeknek megfelelően alakította ki. Nem vitás azonban, hogy mind a szabályozás, mind annak végrehajtása során észlelhetőek konkrét hiányosságok - ezeket az első fokú ítélet pontosan meg is jelölte - azonban az már nem igazolható ténybeli adatokkal, hogy bármilyen szándékos magatartás szabályszegésre irányult volna, illetőleg az sem, hogy vagyoni hátrány okozására is kiterjedt volna bármiféle elkövetői akarat. E körben a II. r. vádlottnál a hiányosságokból származó esetleges joghátrányok kiküszöbölése, illetőleg a teljesítésekről készült számlák alapját képező okiratok ügymenetének a szabályozása körében legfeljebb a gondatlanság észlelhető.

Minden iratbeli adat egybehangzóan és kétséget kizáróan azt mutatja, hogy a II., a III., illetőleg a IV.r. vádlottak egyértelmű szándéka arra irányult, hogy a **(gazdasági társaság megnevezése)** olcsóbban tudjon beszerezni gázolajat, ami adott esetben literenként 2-3 forint megtakarítást jelentett, és ez, az igen nagy mennyiségű üzemanyag fogyasztásra figyelemmel, a cég gazdálkodása szempontjából meghatározó jelentőséggel bírt. Az viszont a fentebb írtak szerint szintén rögzíthető, hogy a tényállásbeli beszerzéseket bonyolító cégek vonatkozásában a II. r. vádlott gondatlansága - miszerint nem teljes körűen győződött meg arról, hogy a működésükben felmerülő esetleges jogszabálysértések a **(gazdasági társaság megnevezése)** sértettre kihathatnak-e - vezetett el a tényállásbeli vagyoni hátrány kialakulásához.

Összegezve tehát az ítélőtábla megítélése szerint az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg a II.r. vádlott vonatkozásában, hogy a vagyonkezelési kötelezettsége körében szabályt szegett, de e mögött a szándékossága már nem volt bizonyítható, illetve az sem nyert bizonyítást, hogy a vagyoni hátrányt szándékosan okozta volna a (gazdasági társaság megnevezése)-nek.

Nem tévedett akkor sem, amikor rögzítette, hogy a III. és IV.r. vádlottak cselekményei - az elkövetői minőségükhöz szükséges kvalifikáltságuk hiánya miatt - a II. r. vádlott cselekményével járulékos viszonyban állnak. Ez kizárólag a bűnsegédi alakzat esetleges megállapítását tette volna lehetővé a vonatkozásukban, azonban ennek kötelező törvényi előfeltétele a szándékos tettesi magatartás, aminek a hiányában a részesség megállapíthatósága fogalmilag kizárt.

Az ítélőtábla megvizsgálta azt is, hogy az ítéleti tényállásban írt cselekvőség esetlegesen valamilyen más bűncselekmény, maradékcselekmény megállapítására alapot adhat-e. Ennek körében - mivel a II. r. vádlott magatartásában a gondatlanság eleme észlelhető - rögzíti, hogy a Btk. 320. § (1) és (2) bekezdésében írt hanyag kezelés vétségének egyik törvényi tényállási eleme a törvényen alapuló vagyonkezelés. Ez a feltétel azonban a II. r. vádlott és a **(gazdasági társaság megnevezése)** sértett vagyona vonatkozásában nem áll fenn, így, ezen bűncselekmény megállapíthatósága ebből az okból kifolyólag nem lehetséges.

A II. és IV. r. vádlottak és védőik által bejelentett, bűncselekmény hiánya okából történő felmentésre irányuló fellebbezéseket, illetőleg a fellebbezési nyilvános ülésen a III. r. vádlott és védője által ugyanilyen tartalommal előterjesztett indítványokat illetően az ítélőtábla a fentebb általa kifejtetteket itt is irányadónak tekinti. A vádbeli bűncselekmények ugyanis azért nem kerültek a vádlottak terhére megállapításra, mert nem volt bizonyítható bűncselekmény elkövetése, konkrétan az, hogy a II. r. vádlott szándékosan szegte volna meg a vagyonkezelésre vonatkozó szabályokat, illetőleg,

hogy a szándéka kiterjedt volna a vagyoni hátrány okozására, továbbá, az sem, hogy ehhez a III. és a IV. r. vádlott szándékosan segítséget nyújtott volna a részére.

Ebből következően az ítéltábla is úgy ítélte meg, hogy a felmentés jogcíme - az első fokú ítéletben írt jogszabályi hivatkozást helyesbítve - a Be. 6. § (3) bekezdés b) pont I. fordulata szerinti bizonyítottság hiánya, ami vonatkozásban tehát szintén helyes álláspontot alakított ki az elsőfokú bíróság.

Ami még a jogszabályi hivatkozásokat illeti, azt az ítéltábla a III. és a IV.r. vádlottat érintően csupán annyiban egészíti ki, hogy a bűnsegédi alakzat jogszabályhelye a Btk. 21. § (2) bekezdés.

Mindezekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A fellebbviteli nyilvános ülésen a tanács elnöke a IV.r. vádlott lakcímkártyájából megállapította a pontos lakcímét, melyet az ítéltábla a határozatának rendelkező részében rögzített.

Szeged, 2008. március 18.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke

Dr. Harangozó Attila s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Nikula Valéria s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.5/2008/8. számú végzése és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 8.B.1217/2006/29. számú ítélete 2008. március 18-án jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2008. március 18.

Dr. Hegedűs István s.k.
a tanács elnöke